

УДК 377.36:37.091.3

Ткаченко Євген Олександрович

студент 4 курсу спеціальності «Професійна освіта.

Транспорт», ДЗ «Луганський національний університет

імені Тараса Шевченка»

м. Старобільськ

*Науковий керівник – Скібіна Олена Володимірівна к.п.н., доцент
кафедри технологій виробництва і професійної освіти*

СУТНІСТЬ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Розвиток сучасної техніки та виробництва неможливий без висококваліфікованих робітничих кадрів, яких готує професійно-технічна освіта. Якісна підготовка кваліфікованих робітників потребує творчого підходу викладачів та майстрів виробничого навчання професійно-технічних навчальних закладів (ПТНЗ) до вибору змісту, форм, методів та засобів навчання, максимального використання досягнень сучасної педагогічної науки, нових педагогічних і виробничих технологій. Які мають бути орієнтованими не лише на передачу готових знань, а й відобразити ідеї розуміння та визнання чужої точки зору, повагу до особистості, організації співпраці та самовираження в діяльності, в творчості, тобто на формування комплексу особистісних якостей учнів.

Оновлення змісту підготовки в навчальних закладах становить основу стратегічних завдань, визначених Державною національною програмою «Освіта» («Україна XXI століття»). Це зумовлює необхідність реалізації Концепції професійної освіти, Законів України «Про освіту», «Про професійно-технічну освіту», Національної доктрини розвитку освіти в Україні тощо.

Дослідники проблем педагогічної інноватики (О. Арламов, М. Бургін, В. Журавльов, В. Загвязинський, Н. Юсуфбекова, А. Ніколс та ін.) намагаються співвіднести поняття нового у педагогіці з такими характеристиками, як корисне, прогресивне, позитивне, сучасне, передове.

Суспільна потреба спонукає педагогів-науковців до пошуку нових інноваційних технологій, до поширення і запровадження передового педагогічного досвіду.

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні значення інноваційної діяльності, у знайомленні з різними визначеннями поняття “інноваційні технології”, дослідженні доцільності використання даних технологій при проведенні уроків з виробничого навчання у закладах професійної освіти.

Щоб більш повно розкрити поняття “інноваційні технології”, ми повинні розглянути всі складові цієї ідіоми.

Донедавна терміни “інновація”, “інноваційний процес” у вітчизняній педагогічній літературі майже не вживалися. Зараз ситуація змінилася. І хоча трактування цих термінів у різних авторів має суттєві відмінності, у практиці вони використовуються досить широко, що свідчить про становлення нового напрямку у педагогічній науці і практиці.

З урахуванням аналізу існуючих досліджень ми бачимо з різних визначень інновації, простежується використання даного поняття у двох планах: “інновація-процес” та “інновація-результат”. Виходячи з цього, будуть правомірними такі визначення: Інновація – цілеспрямований і керований процес внесення змін в освітню практику шляхом створення, розповсюдження та засвоєння новацій. Інновація – кінцевий результат інноваційної діяльності.

З'ясувавши, що є інновацією, розглянемо докладніше термін технологія. Розглянувши різноманіття підходів до розуміння сутності технології, ми будемо розуміти під нею сукупність методів зміни стану об'єкта (Стрельников, 2002); процесну систему спільної діяльності учнів і викладача (Химинець, 2007); суму науково обґрунтованих прийомів педагогічного впливу на людину; процес управління навчальною діяльністю (Ніколаєнко, 2007); послідовну систему взаємопов'язаних дій педагогів і учнів (Пікуліна, 2005). Дані підходи відображають окремі риси технології і показують, що дане явище різноманітне і багатозначно.

Поняття “інноваційна технологія” може бути представлено трьома аспектами: науковим, процесуально-описовим і процесуально-дійовим.

Таким чином, інноваційна технологія функціонує і в значенні науки, яка досліджує найбільш раціональні шляхи навчання, і в значенні системи засобів, принципів і регуляторів, що використовуються в навчанні, і в значенні реального процесу навчання.

Отже, ми докладно розглянули поняття “інновація” та “технологія”. Часто в педагогіці вживається термін “інноваційна технологія”, що поєднує в собі сутність обох понять. Робочим визначенням можна вважати таке: “Інноваційна технологія – це якісно нова сукупність форм, методів і засобів навчання, виховання й управління, яка привносить суттєві зміни у результат освітнього процесу”.

Таким чином, інноваційні технології в системі освіти – це сукупність цілеспрямованих дій, спрямованих на її оновлення, модифікацію мети, змісту, організації, форм і методів навчання, адаптації навчального процесу до нових суспільно-історичних умов.

Організація навчання з використанням інноваційних технологій сприяє ефективному набуттю знань, формуванню навичок і вмінь, виробленню нових цінностей, створенню атмосфери співробітництва, дає змогу майстру виробничого навчання стати справжнім лідером учнівської групи, виключає як домінування одного учасника навчального процесу над іншими, так і однієї думки над іншою та передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання рольових ігор, спільне розв'язання проблем. Використання інноваційних технологій в освіті ефективно сприяє формуванню цінностей, навичок і вмінь, створенню атмосфери співпраці, взаємодії. Під час інноваційного навчання учні вчаться бути демократичними, спілкуватися з іншими людьми, критично мислити, приймати продумані рішення.

При цьому навчально-виховний процес організовується так, що учні шукають зв'язок між новими та вже отриманими знаннями; приймають альтернативні рішення, мають змогу зробити „відкриття”, формують власні ідеї та думки за допомогою різноманітних засобів, навчаються співробітництву.

На уроках виробничого навчання, де використовуються ці технології, учні почувають себе впевнено, вільно висловлюють свої думки і спокійно сприймають зауваження, адже вони є активними учасниками навчального процесу. В атмосфері довіри та взаємодопомоги легко робити відкриття, усвідомлювати важливість здобутих знань.

Саме за таких умов можливе виховання особистості, підготовленої до майбутнього, у якому необхідно розв'язувати проблеми та приймати конкретні рішення.

Список використаних джерел та літератури

- 1. Пікуліна А. С.,** Максименко Ю. Б., Матвеев Г. П., Заславська С. А., Сілаєва І. Є, Костюченко М. П., Молчанов В. М.; За ред. Нікуліної А. С **Інноваційні педагогічні технології навчання професії.** Донецьк: Донецький інститут післядипломної освіти інженерно-педагогічних працівників, 2005. 385с.
- 2. Ніколаско С. М.** Інноваційний розвиток професійно-технічної освіти в Україні. К.: Книга, 2007.
- 3. Стрельніков В. Ю.** Педагогічні основи забезпечення особистісного і професійного розвитку студентів засобами інноваційних технологій навчання. Книга 2. Полтава, 2002. 145 с.
- 4. Химинець В. В.** Інноваційна освітня діяльність Ужгород: Інформаційно видавничий центр ЗІППО, 2007.